

NOTULEN

Van de **Algemene Ledenvergadering** van de Gepensioneerdenvereniging UWV (GVU), gehouden te Baarn op **18 maart 2015**

Deelnemers

Bestuur

De heren M. Passieux (*voorzitter*), J.W.A.M. Fraza (*tevens lid van het Verantwoordingsorgaan*), A.W.M. Kok (*tevens lid van het bestuur van het pensioenfonds*), M. Koopmans (*secretaris, notulist*) en A.J. Slootweg (*penningmeester, tevens lid van het Verantwoordingsorgaan*).

Leden

De **dames** P.A.M. van Aarle, H. Beldman, M. Janssen, A.M.M. van der Velden-Kalshoven en G. Wiechmann en de **heren** A.J.C.M. Aarts (*tevens lid van het bestuur van het pensioenfonds*), J.G.H.M. de Bekker, H.J.T. Bontebal, L.H.A. van den Brom, J.P.M. van Dam, M.W.G. Damen, J.H.J. van Dijk, G.C. Dijkstra, B.J.A.P. van Eijsden, T.R. Garritsen, H. Gerrits, D.M. Hekscher, A.B. van Hemert, H.A.M. Hugén, A.C. Huizenga, J.C. Janssen, D. Klazema, J. Knijff, A. van der Kraan, F. Lemkes, T. Liberton, P. Lucardie, P.A.J. Luites van 't Slot, A.M.M. Manse, T.M. Meirink, L.J.M. Moeleker, F.A.J.M. Morselt, J.D. Mostert, F. Oudmaijer, H. Paulissen, J.G.A. van de Pavoordt, R.A. Phillipson, D. A. Ririmasse, F.P. Robbereg, A.C.M. Stapel, J.C.F. Stoop, A.J.M. van Straalen, G.J.P. Struik, H.J. Terwal, J. van der Veen, W.J.L. van der Ven, J.J.R. van de Weg, L. van de Wetering, T.P.M. van der Zee (*tevens lid van het Verantwoordingsorgaan*) en J.P. van Zoelen.

Administratie

Mevrouw M. Herinx.

Afwezig met bericht van verhindering

Er zijn circa 125 berichten van verhindering ontvangen, waaronder van de heren H. Hulshof (*erelid*), H.J. Bouwknegt (*tevens plv. lid van het bestuur van het pensioenfonds*) en W.J.G. Wolfs (i.v.m. 50 jarige huwelijksdag).

1. Opening en vaststelling agenda

De *voorzitter* opent de zestiende algemene ledenvergadering en verwelkomt de deelnemers, speciaal de heer Jaap van der Spek, de voorzitter van koepel-organisatie NVOG. Na de pauze zal hij informatie verstrekken over de activiteiten van de NVOG. Na vermelding van enige berichten van verhindering stelt hij de leden van het bestuur van GVU voor en de leden die namens de gepensioneerden zitting hebben in het bestuur van het pensioenfonds en het Verantwoordingsorgaan. Ook noemt hij nog de heer Frans Lemkes, die niet alleen lid is van GVU, maar ook nog vertegenwoordiger namens de deelnemers in het bestuur van het pensioenfonds annex secretaris van dit bestuur. Vermeldenswaard is voorts dat mevrouw P.A.M. van Aarle vanaf de bestuursvergadering van hedenmorgen een jaar meedraait in het bestuur met het oog op eventuele toetreding.

Op zijn verzoek worden vervolgens de GVU-leden die het afgelopen jaar zijn overleden met enige ogenblikken stilte herdacht. Naast de in het jaarverslag vermelde overledenen zijn dit ook nog de heren Van der Meer en Teeuwen.

Na te hebben vastgesteld dat de agenda geen wijziging behoeft te ondergaan stelt hij punt 2 aan de orde:

2. Notulen van de vergadering van 2 april 2014

Deze notulen worden ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld

Naar aanleiding van de notulen

2.1. **Governance (punt 3.1. pag. 2)**

De derde vertegenwoordiger namens de gepensioneerden in het nieuwe Verantwoordingsorgaan is de heer T.P.M. van der Zee.

2.2. **Actieve opstelling GVV in de richting van de politiek (punt 4. pag. 4)**

De *voorzitter* deelt mee dat de suggestie van de heer Loos, inhoudende dat GVV zich actiever opstelt in de richting van de politiek, door het bestuur is besproken. Het bestuur was unaniem van oordeel hiertoe niet over te gaan, daar het ongewenst is koepelorganisatie NVOG voor de voeten te lopen. Bovendien zou rechtstreekse benadering van 'Den Haag' door GVV weinig zoden aan de dijk zetten, gelet op de relatief geringe omvang van GVV.

De heer *Van Dijk* zou desondanks graag zien dat GVV zich, naast de NVOG, wat actiever opstelt, bijv. door wat meer publiciteit te zoeken. Zeker in de wat stillere periode als de zomermaanden kan dat toch leiden tot wat meer indruk.

De *voorzitter* parkeert deze suggestie tot na de pauze, daar dit meer past in de toelichting van de heer Van der Spek.

2.3. **Meer kritische houding GVV ten opzichte van het bestuur van het pensioenfonds (punt 12.2. pag. 7/8)**

De heer *Van der Kraan* memoreert zijn brief over het afzakken van het pensioenfonds tot de categorie slecht presterende fondsen in het overzicht van de Volkskrant. Hij heeft op verbetering aangedrongen en vraagt of zijn signaal is opgepakt en of GVV zich hier ook mee bezig heeft gehouden.

De *voorzitter* antwoordt dat het overzicht in de Volkskrant een slechte vergelijking biedt. De context raakt op vele punten kant noch wal wat betreft het pensioenfonds van UWV. Hij vervolgt dat GVV zich hier niet mee bezig heeft gehouden, gelet op het feit dat het hier om een brief aan de Raad van Bestuur ging en het fonds reglementair onder de Raad van Bestuur en de CAO-partners valt.

De heer *Kok* licht toe dat het pensioenfonds de laatste twee à drie jaar regelmatig contact onderhoudt met de werkgever en de vakorganisaties onder de vlag van de CAO-partijen. Het betreft dan afspraken over de pensioenregeling en de uitvoering daarvan, onder meer voortvloeiend uit de eisen van de vakbonden. Daarbij moet uiteraard wel rekening worden gehouden met de wet- en regelgeving. Zo hebben de CAO-partijen afgesproken de bovengrens van de premie vast te stellen op 20% van de pensioengrondslag. Dit houdt dus duidelijk een beperking in wat betreft de premie-opbrengst.

De heer *Van der Kraan* zegt uit een reactie van de directeur HRM begrepen te hebben dat wordt gestreefd naar verbeteringen onder meer via een enquête over de beleggingen. Gunstig is ook dat over het pensioenfonds in de media tegenwoordig minder negatief wordt geschreven. Wat betreft de begrenzing van de premie zou hij graag zien dat GVV hierover

een signaal afgeeft aan de Raad van Bestuur onder het motto dat niet moet worden nagelaten wat zou kunnen helpen.

3. Mededelingen en ingekomen stukken

Behoudens de berichten van verhindering zijn er geen ingekomen stukken.

Mededelingen

3.1. **Interviews voor het magazine Pensioen en U**

De heer *Koopmans* memoreert dat in het magazine 'Pensioen en U' altijd interviews worden opgenomen met gepensioneerden. Hij verzoekt de leden die hierin zijn geïnteresseerd contact op te nemen met GvU.

4. Terugblikken en vooruitzien

De *voorzitter* geeft aan dat het redelijk goed gaat met GvU. Het aantal leden loopt weliswaar terug, maar dit komt voor een belangrijk deel door het overlijden van deelnemers die lid zijn vanaf de oprichting van GvU in 1999. Zoals bekend ontvangt elke UWV-medewerker bij zijn pensioentoekenning ook een brief van GvU met informatie over onze vereniging en het verzoek lid te worden. Dit heeft het afgelopen jaar geresulteerd in 52 nieuwe aanmeldingen bij het contactpunt van GvU, mevrouw Herinx.

Hij vervolgt dat er het afgelopen jaar veel is gebeurd op pensioenterrein. Zo bleek ultimo augustus jl. de dekkingsgraad te voldoen aan de eisen in het herstelplan, zodat er geen kortingen op de pensioenen (en aanspraken) nodig was. Invoering van het nieuwe Financiële Toetsingskader (nFTK) levert het fondsbestuur veel werk op. Vervelend is dat deze wetswijziging kort voor het einde van het jaar, ondanks pogingen van de NVOG, vrijwel zonder discussie door de Eerste Kamer is goedgekeurd. Gevolg hiervan is dat de dekkingsgraad minimaal 110% (i.p.v. 105%) moet zijn, wil aan indexering kunnen worden gedacht. Een verbetering is wel dat nu de gemiddelde dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden mag worden gehanteerd in plaats van het percentage dat geldt op de laatste dag van herstelperiode. Hoewel het belegd vermogen ad € 6,9 miljard van het fonds het afgelopen jaar met 21% goed heeft geredendeerd zal het, gelet op de wijze van vaststelling van de dekkingsgraad, toch niet mogelijk zijn snel boven 110% uit te komen. Het nFTK houdt ook in dat het fonds een nieuw herstelplan zal moeten indienen bij De Nederlandse Bank (DNB). Hopelijk zal het dan lukken binnen de kritische grens van 110% te blijven om kortingen te voorkomen. Aan volledige indexatie hoeft voorlopig niet te worden gedacht, gelet op het feit dat het streefpercentage voor de dekkingsgraad 130% bedraagt.

De heer *Kok* Licht toe dat het nFTK een aantal nieuwe elementen bevat die van belang zijn voor het nieuwe herstelplan. Zo is het element 'risicobereidheid' geïntroduceerd. De Nederlandse Bank (DNB) heeft echter nog geen duidelijkheid geboden over de vormgeving daarvan. Het pensioenfonds heeft recent een enquête gehouden onder de deelnemers en gepensioneerden om duidelijkheid te krijgen over de mate waarin men bereid is risico te lopen. De respons bedraagt circa 22%.

Enkele deelnemers merken op de vragen in relatie tot de consequenties niet altijd even duidelijk te vinden. Sommigen zijn halverwege gestopt, vanuit de gedachte wat hun menig eigenlijk waard zal zijn, gelet op de zwaarwichtigheid van de uiteindelijke beslissingen over het risico. Anderen hadden de indruk dat de uiteindelijke richting eigenlijk al was bepaald, gelet op de opzet van de enquête. Men verwacht dat er in en om het fondsbestuur deskundigheid genoeg is om de belangen van gepensioneerden adequaat te behartigen. Er is een zekere bereidheid het besluit van deskundigen te accepteren, in de hoop dat het fondsbestuur geen

beleid gaat voeren waar men niet achter staat. Een belangrijke vraag is hoe kan worden vastgesteld dat de juiste beslissingen worden genomen.

De heer *Kok* zet uiteen dat deze enquête voortvloeit uit de opdracht van DNB de deelnemers in de pensioenfondsen meer te betrekken bij het risicobeleid. Het ligt voor de hand dat jongeren bereid zijn een hoger risico te accepteren, gezien de nog lange looptijd van hun deelname. Wat betreft de gepensioneerden staat de nominale uitkering in ieder geval vast, mits het beleggingsbeleid zodanig uitpakt dat de nominale toezegging gestand kan worden gedaan. Hij vervolgt dat momenteel de Communicatiecommissie van het fondsbestuur samen met een bureau uit Rotterdam bezig is het totaal van de reacties te analyseren. Hoewel duidelijk is dat niet iedereen even deskundig is, ligt het voor de hand dat men hier wel een gevoel bij heeft. Als de uitslag bekend is, volgen pensioenbijeenkomsten, waarin iedereen dan zijn mening kan geven. Op basis daarvan zal de Beleggingsadviescommissie tot een oordeel komen in de vorm van een goede middenweg tussen jong en oud.

De heer *Knijff* zegt nogal ontdaan te zijn dat de leden wordt gevraagd naar hun mening omtrent het beleggingsbeleid. De gepensioneerden hebben immers hun vertegenwoordigers in het fondsbestuur en de fondsorganen tot wier taak het hoort een juist beleid goed in het oog te houden. Hij vindt het belastend zich te moeten uitspreken over een materie waarin hij niet deskundig is en vraagt zich dan ook af welke waarde aan zijn mening moet worden toegekend. Al met al vindt hij dat er een zwaar gewicht op de gepensioneerden wordt gelegd, mede ook vanuit het oogpunt dat het oordeel van de ouderen ook van invloed en mogelijk zelfs belastend is op de situatie voor de jongeren. Bovendien zou hij het op prijs hebben gesteld wanneer GvU haar leden van tevoren enige informatie had gegeven over deze enquête.

De heer *Van Dijk* zegt dat hem bij het invullen van de enquête de gedachte bekreep of dit gezien moest worden als het afschuiven van verantwoordelijkheid. Daarnaast vraagt hij zich het nut van de enquête af, gelet op de onbekendheid van toekomstige ontwikkelingen van de diverse beleggingscategorieën, de politiek situatie, de rente en het beleid van de ECB.

De *voorzitter* meent dat het, los van het wereldgebeuren, nuttig is aan te geven welk risico men bereid is te lopen.

De heer *Fraza* merkt op dat aansluiting bij grotere fondsen leidt tot een betere spreiding van risico's.

Op de vraag van de heer *Phillipson* naar de functie van de enquête voor de gepensioneerden, antwoordt de heer *Kok* dat vanuit de vertegenwoordigers van de gepensioneerden is aangedrongen dat ook de gepensioneerden de gelegenheid werd geboden deel te nemen aan de enquête. Niet alleen vanuit democratische overwegingen, maar ook en vooral om te voorkomen dat beslissingen buiten de gepensioneerden om worden genomen. Dit alles nog los gezien van het feit dat de peiling voortvloeit uit de nieuwe wetgeving.

De heer *Phillipson* verzoekt het bestuur de bij de leden van GvU heersende onzekerheden en twijfels over de enquête onder de aandacht te brengen bij het fondsbestuur, teneinde tot verbetering te komen.

De *voorzitter* zegt deze terugkoppeling toe.

De heer *Kok* attendeert er nogmaals op dat de uitslag van de enquête bekend zal worden gemaakt in bijeenkomsten van actieve deelnemers en gepensioneerden. Daar kan men de eigen mening dan kenbaar maken.

De *voorzitter* sluit de behandeling van dit agendapunt vervolgens af.

5. Jaarverslag 2014 secretariaat

Dit door de secretaris, met instemming van het bestuur, samengestelde jaarverslag wordt goedgekeurd en vastgesteld.

6. Jaarrekening 2014

De heer *Slootweg* geeft een toelichting op enkele kleine correcties in de jaarrekening van 2013 en 2014. Voorts memoreert hij dat er in 2014 sprake was van extra kosten in verband met het derde lustrum. In het kader daarvan is alle leden een pen met inscriptie GVU toegestuurd. Desondanks is het werkelijke negatieve saldo over het boekjaar aanzienlijk lager uitgevallen dan geraamd.

De heer *Damen* brengt naar voren dat hem twee zaken zijn opgevallen. In de eerste plaats betreft dit de bijdrage aan de NVOG; deze behelst bijna 40% van de contributie-inkomsten van GVU. Hij vindt dit aan de hoge kant en vraagt zich af wat GVU hiervoor terugkrijgt. In de tweede plaats is het vermogen van GVU vanaf 2003 bijna vervijfvoudigd. Hij zou graag willen weten waarvoor dit nodig is.

De *voorzitter* antwoordt dat de contributie aan de NVOG gezien kan worden als goed besteed geld, daar deze koepelorganisatie de belangen van de gepensioneerden in 'Den Haag' behartigt. Een relatief kleine verenging als GVU zou daar zelfstandig geen enkel gewicht in de schaal leggen. Wat betreft het niveau van deze bijdrage heeft GVU in de ALV van NVOG vragen gesteld, als gevolg waarvan die bijdrage weliswaar niet is gedaald, maar ook niet is toegenomen.

Wat betreft het eigen vermogen moet er rekening mee worden gehouden dat eventuele opheffing van GVU kosten met zich mee zal brengen. Is er dan nog wat over dan zal dit, volgens de statuten, worden aangewend voor een goed doel. De contributie, die al jarenlang gelijk is, heeft geleid tot het huidige vermogen. Hij benadrukt dat GVU geen spaarclub is, maar dat een reserve ook nodig is voor eventuele bijzondere uitgaven.

De heer *Slootweg* brengt naar voren dat de hoogte van het vermogen indertijd aanleiding vormde de contributie niet te verhogen. De reserve heeft thans echter wel haar top bereikt. Verwacht mag worden dat deze de komende jaren langzaam gaat dalen. Het boekjaar 2014 eindigt met een negatief saldo en de begrotingen van 2015 en 2016 geven ook een negatieve uitkomst aan. Normaliter zou dit aanleiding vormen de contributie te verhogen, maar gelet op de hoogte van het eigen vermogen wordt dit vooralsnog niet overwogen. Het is in elk geval van belang om de contributieopbrengst van een jaar als minimum vermogen aan te houden.

Op de suggestie van de heer *Phillipson* om een deel van het vermogen aan te wenden voor de opbouw van de website, antwoordt de *voorzitter* dat met de website uitsluitend wordt beoogd GVU te vinden en duidelijkheid te bieden over de doelstellingen. Ook bevat deze een verwijzing naar de NVOG. Het is, mede gelet op de daaraan verbonden kosten, niet de bedoeling de website aan te wenden voor verspreiding van nieuws.

Een van de deelnemers merkt op dat, gelet op de terugloop van het aantal leden, GVU zich meer zou moeten profileren en zou moeten aantonen dat het lid worden van de vereniging zinvol is. Dit zou kunnen door bijv. het verslag van de laatste ALV en het jaarverslag toe te sturen aan mensen die met pensioen gaan.

De *voorzitter* zet uiteen dat elke gepensioneerde bij zijn pensioentoekenning een bijsluiter aantreft van GVU met informatie. Daarin wordt ook verwezen naar de website en wordt de mogelijkheid geboden contact op te nemen met het bestuur voor nadere informatie.

De heer *Aarts* stelt voor op de website ook een link op te nemen naar het UWV, waarop de *voorzitter* aangeeft dat deze er al is. Bovendien is er ook op intranet van UWV een verwijzing naar de website van GVU.

De heer *Phillipson* stelt voor op de website ook een verwijzing op te nemen naar TKP.

De *voorzitter* vraagt zich af wat het nut hiervan zou kunnen zijn, maar is bereid dit nader te bezien.

De heer *Garritsen* meent dat de ontwikkelingen op het terrein van zorg en welzijn en de inspanningen van de NVOG voldoende argumenten zijn om mensen te bewegen lid te worden van GVU. Het betreft hier immers onderwerpen die alle ouderen raken en als zij daarover informatie ontvangen zal dit hun overweging lid te worden van GVU in positieve zin kunnen beïnvloeden.

De heer *Phillipson* stelt voor TKP te verzoeken op de pensioenspecificaties te laten attenderen op GVU.

De *voorzitter* zegt toe dat beide suggesties door het bestuur in overweging zullen worden genomen. Hij stelt vervolgens vast dat er verder geen vragen meer zijn over de jaarrekening.

7. Verslag kascommissie

De heer *Van der Ven* deelt mee samen met de heer *De Leeuw van Weenen* aan de hand van de bescheiden, opgesteld door de penningmeester, de jaarrekening over het boekjaar 2014 te hebben gecontroleerd en akkoord bevonden. De saldi van de rekeningen bij ING Bank stemden overeen met de aan de commissie voorgelegde dagafschriften per ultimo 2014. Op verzoek van de commissie is op het overzicht van de begroting en de werkelijke kosten een specificatie opgenomen van de computer- en de printerkosten. De commissie stelt de ALV dan ook voor het bestuur decharge te verlenen en de penningmeester dank te zeggen voor diens nauwgezet beheer van de geldmiddelen.

De *voorzitter* stelt vast dat de vergadering instemt met het voorstel van de kascommissie, zodat de jaarstukken zijn goedgekeurd en vastgesteld en het bestuur is gedechargeerd.

8. Benoeming leden kascommissie

De heren *Van der Ven* en *Hekscher* zijn beschikbaar als lid van de kascommissie en de heer *Van Eijnsden* als reservelid.

9. Vaststelling begroting 2015/16

10. Vaststelling contributie 2016

De heer *Slootweg* licht toe dat de begroting voor 2015 formeel vorig jaar al is vastgesteld, zodat het thans uitsluitend gaat om 2016. Stemt de vergadering in met deze begroting dan is tegelijkertijd de contributie vastgesteld. Deze blijft dan gehandhaafd op het huidige niveau. Het resultaat van 2016 toont een klein negatief saldo, zodat sprake is van intering op het vermogen.

De *voorzitter* stelt vast dat de vergadering de begroting voor 2016 goedkeurt, inclusief handhaving van de contributie op het huidige niveau.

11. Bestuursverkiezing

De *voorzitter* deelt mee dat de heren Frazza en Koopmans volgens schema aftreden. Beiden zijn echter herkiesbaar. Hij stelt vast dat de vergadering instemt met herbenoeming van beide heren.

12. Wat verder ter tafel komt

Er werden geen punten aan de orde gesteld.

13. Rondvraag

13.1. **Verkenning toekomstige uitvoeringsvorm pensioenregeling UWV**

De heer *Knijff* zegt uit het jaarverslag te hebben begrepen dat in het bestuur ook is gesproken over handhaven van het pensioenfonds UWV of samenvoeging met andere fondsen. Hij zou hier graag nader over vernemen.

De *voorzitter* licht toe dat het UWV als ZBO formeel verplicht is aangesloten bij het ABP. De minister heeft echter dispensatie verleend, zodat het pensioenfonds zelfstandig is gebleven. Zou besloten worden die zelfstandigheid op te geven, dan zou het in principe opgaan in het ABP. Binnen het fondsbestuur wordt er momenteel echter over nagedacht in de toekomst samen te gaan met andere fondsen.

De heer *Lemkes* benadrukt dat het hier een zaak betreft voor de CAO-partners, waarover inderdaad nog wordt nagedacht. In de komende week vindt hierover een gesprek plaats tussen de Raad van bestuur en het fondsbestuur.

13.2. **Verstaanbaarheid vragen van de leden**

De heer *Garritsen* vindt dat vragen van de leden niet altijd goed zijn te verstaan. Hij zou graag zien dat er vanaf de volgende vergadering een microfoon in de zaal aanwezig is voor de leden.

13.3. **Bestuurssamenstelling**

Op de vraag van de heer *Garritsen* of sprake is van een maximaal aantal bestuursleden antwoordt de *voorzitter* dat in de statuten geen maximum wordt genoemd en dat daarin evenmin wordt aangegeven of sprake dient te zijn van een even of oneven aantal.

De heer *Slootweg* voegt hieraan toe dat in de statuten ook niet wordt gesproken over een benoemingstermijn, maar dat het bestuur onverplicht heeft besloten daarvoor een bepaalde termijn aan te houden.

13.4. **Voortzetting lidmaatschap GVU door de partner van overleden leden**

De heer *Stoop* stelt voor dat de partners van GVU-leden het lidmaatschap mogen voortzetten bij overlijden van het lid.

De *voorzitter* antwoordt dat dit nu ook al gebeurt. Voor alle duidelijkheid zal dit echter ook in de eerstvolgende nieuwsbrief worden verwerkt.

13.5. Telefoonnummer Brandpunt

Op verzoek van de heer *Damen* zal voortaan ook het telefoonnummer van het Brandpunt worden opgenomen op de uitnodiging voor de ALV, zodat leden die hebben aangegeven voornemens zijn te komen, maar op het laatste moment verhinderd zijn dit alsnog kunnen doorgeven.

14. Sluiting

Na te hebben vastgesteld dat er verder geen punten meer aan de orde behoeven te komen zegt de *voorzitter* de deelnemers dank voor hun inbreng en sluit het formele deel van de vergadering. Na de pauze zal de voorzitter van de NVOG, de heer Van der Spek, de leden informeren over de activiteiten van de NVOG.

Pauze

Informatie over de activiteiten van de NVOG

Aan de hand van een powerpointpresentatie (waarvan de afbeeldingen zijn toegevoegd aan dit verslag) schetst de heer *van der Spek* een beeld van belangrijke punten die de afgelopen periode en in de komende jaren van belang zijn voor gepensioneerden. Zijn verhaal berust op twee pijlers, enerzijds de werkzaamheden van de NVOG en anderzijds de samenwerking in Nederlands en Europees verband. Wat betreft de activiteiten is de aandacht vooral gericht op het 'pensioengebouw' van de toekomst. In samenwerking met deskundigen ontwikkelt NVOG ideeën die vervolgens worden afgestemd met de achterban en uitgezet in de richting van beleidsmakers.

Samengewerkt wordt vooral met de andere koepelorganisatie, de KNVG. Dit is een afsplitsing van de NVOG. Tussen beide organisaties is sprake van een verschil in cultuur, managementstijl en de wijze van optreden naar buiten.

De NVOG werkt bij voorkeur met deskundigen om tot besluitvorming te komen op belangrijke punten, alvorens naar buiten te treden. De inbreng moet n.l. van waarde zijn, alvorens deze in discussie te brengen. Dit is echter lastig uit te leggen aan de achterban, daar deze graag direct actie wil zien. Wat betreft de recente discussie over die nieuwe pensioenwet, incl. het nieuwe Financiële Toetsingskader (nFTK) is het standpunt van de NVOG echter wel degelijk in het nieuws geweest. Helaas is dit standpunt in de discussie in de Eerste Kamer ten onder gegaan uit overwegingen van praktische politiek. Dit ondanks het feit dat op de achtergrond steeds goed voeling was gehouden met alle stakeholders. De NVOG zit namelijk regelmatig aan tafel met vertegenwoordigers van de Pensioenfederatie, de sociale partners en de SER. Dit soort contacten op de achtergrond is van groter belang dan publicitair steeds luidkeels standpunten te verkondigen. Dan wordt men aan de onderhandelingstafel minder serieus genomen. Ondanks het verschil in stijl tussen NVOG en KNVG zoeken beide koepelorganisaties elkaar toch op om zo veel mogelijk samen te werken. Zo zitten er in de Commissie Pensioenen zowel deskundigen van KNVG als van NVOG. Van belang is de bundeling van krachten in de richting van de overheid.

Wat betreft de verschillen in stijl heeft de NVOG gekozen voor een onafhankelijke rol in het krachtenveld waarin de organisatie werkzaam is. Daardoor is het mogelijk met alle (politieke) partijen in discussie te gaan. De KNVG heeft daarentegen partij gekozen voor 50 Plus, waardoor hun leider, Martin van Rooy, minder onafhankelijk was in de discussie in de Eerste Kamer. Dit verschil in opvatting maakt de beoogde samenwerking niet altijd even eenvoudig.

Komend op de activiteiten heeft de NVOG zich de afgelopen jaren beziggehouden met:

- Het Witteveenkader, dit behelst een lagere pensioenopbouw (1,875%) waardoor de opbouw van het pensioen meer tijd vergt;

- Het nFTK, waardoor dankzij overheidsbemoeienis de komende jaren indexatie van lopende pensioenen en aanspraken nagenoeg uitgesloten is. Zou het voorstel van Staatssecretaris Kleinsma zijn afgewezen dan had dit tot grote consequenties geleid voor het kabinet. De goedkeuring door de Eerste Kamer was dus sterk beïnvloed door politieke keuzes.

Thans is de NVOG doende met de inbreng in de pensioendialoog, mede met het oogmerk te komen tot een systematiek waarin het nFTK geen rol meer speelt. Een ander punt van aandacht betreft het inkomen in relatie tot de koopkracht. Van belang is in dit verband het inkomen dat ouderen nodig hebben. In samenwerking met het Nibud heeft de NVOG aangetoond dat de koopkracht van gepensioneerden de laatste jaren met 10% is gedaald en voor degenen die met zorgkosten hebben te maken is de koopkracht in een jaar tijd zelfs met 6,5% gedaald.

Wat betreft de belastingwetgeving is in 2015 sprake van een lichte achteruitgang. In 2016 gaan de gepensioneerden er, nog afgezien van de zorg, 1,3% op achteruit, terwijl alle overige bevolkingsgroepen er dan op vooruit zullen gaan. Het feit dat de pensioenen niet worden geïndexeerd leidt overigens ook tot schade voor de overheid, omdat daardoor sprake is van een vermindering in de belastingopbrengst.

Aangaande de AOW, welke werkt volgens het omslagstelsel, is van belang dat de premie onvoldoende is voor de uitkeringen. Circa 30% wordt momenteel betaald uit de algemene middelen. Dit zal de komende jaren oplopen tot 45 a 50%. Dit houdt in dat gefortuneerde ouderen meer betalen voor de instandhouding van de AOW. Ook de rapporten van Don en Dijkhuizen leiden tot gemorrel aan de AOW, vanuit het onjuiste, maar niet te kantelen beeld dat ouderen van nu het heel goed hebben, terwijl de jongeren slechts offers brengen. Dat neemt niet weg dat recent gepensioneerden het aanzienlijk beter hebben dan mensen die twintig jaar geleden werden gepensioneerd. Dat was nu ook juist de bedoeling. Nu de koopkracht van de gepensioneerden steeds meer wordt aangetast, kan op termijn een discussie hierover niet uitblijven. Thans is de houding van de overheid dat zaken die slecht passen in het gewenste beeld worden genegeerd. Zo is het vermogen van de gezamenlijke pensioenfondsen gestegen tot Eur 1.300 miljard. Het hoeft geen betoog dat de overheid daar graag de vinger op zou willen leggen.

Wat betreft zorg, welzijn en wonen was duidelijk dat er iets moest gebeuren, daar de kosten in het kader van de AWBZ de pan uitrezen. Een groot bezwaar is echter de snelheid waarmee de op zichzelf noodzakelijke nieuwe wetgeving wordt ingevoerd, gelet op de complexe veranderingen op het terrein van de zorg. De overheid weigerde echter een overgangperiode in te lassen, ondanks advies van deskundigen. Wederom bleek dat er weinig valt te doen aan partijpolitieke overwegingen.

Hoewel vernieuwing op het vlak van de pensioenwetgeving zeker wenselijk is, bevat de recent totstandgekomen wetgeving te veel aspecten die niet zijn uit te leggen. Om die reden dient het nieuw te ontwikkelen systeem veel duidelijker te worden om het vertrouwen in de pensioenwereld te herstellen. De NVOG werkt dan ook aan een zorgvuldige inbreng in de komende pensioendialoog. Het gaat erom te komen tot een eenvoudig systeem waarin:

- De zekerheid wordt losgelaten (die is er nu ook al niet meer);
- Buffervorming en toezicht niet nodig zijn;
- Het beoogde pensioen, bijvoorbeeld 3% van het rendement;
- Het uiteindelijk te realiseren pensioen afhankelijk is van de feitelijke hoogte van het rendement (de renteontwikkeling speelt dus geen rol meer);
- Sprake is van een individueel potje, dat collectief wordt belegd;
- Een verplichte regeling (incl. zzp'ers).

Zo'n systeem biedt jongeren meer kansen en ook de ouderen komen er beter uit, al is wel sprake van meer risico.

De *voorzitter* zegt de heer Van der Spek dank voor diens informatieve en duidelijke toelichting. Hij geeft vervolgens gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer *Van der Kraan* vraagt zich af in hoeverre het nieuw voorgestelde systeem realistisch is. Er dient in ieder geval duidelijkheid te bestaan over de bezittingen en schulden. Ook vraagt hij zich af deze regeling past in een boekhoudsysteem.

De heer *Van der Spek* antwoordt dat dergelijke gegevens zijn ingebouwd in de genoemde 3% (exclusief kosten). Een actuaris kan dit berekenen. Hij vervolgt dat het thans gaat om vaststelling van de hoofdlijnen voor het toekomstige pensioensysteem. Pas als er duidelijkheid is over het systeem komt de uitvoering en de administratie aan de orde.

Op de vraag of ook rekening wordt gehouden met toename van de ouderdom benadrukt de heer *Van der Spek* dat het in eerste instantie gaat om het principe. De toenemende levensverwachting vormt niet zozeer een aspect voor aanpassing van het stelsel, maar zou opgelost moeten worden door aanpassing van de pensioenleeftijd. Hij vervolgt dat het systeem dat hij zojuist heeft uiteengezet wordt afgestemd met de achterban en daarna in alle rust wordt besproken met de stakeholders. De NVOG treedt hiermee niet naar buiten via persconferenties en dergelijke, daar de praktijk leert dat zoiets niet goed uitpakt.

De heer *Van der Kraan* heeft begrepen dat de kans op indexatie de komende jaren vrijwel is uitgesloten. Op zijn vraag hoe het staat met de kans op korting op het pensioen antwoordt de heer *Van der Spek* dat kortingen niet zijn uitgesloten. De kans daarop is groter geworden door optrekking van de grens van de dekkingsgraad van 105% naar 110%. Daar staat tegenover dat kortingen mogen worden uitgesmeerd over tien jaar.

De *voorzitter* stelt vast dat er verder geen vragen meer zijn. Hij zegt de heer Van der Spek nogmaals dank voor diens bereidwilligheid vandaag een toelichting te verstrekken over de activiteiten van de NVOG en laat het niet bij woorden. Hij zegt de deelnemers vervolgens dank voor hun inbreng en sluit de vergadering.

28 mei 2015 M.K.

NVOG
**Belangenbehartiging
gepensioneerden**

Jaap van der Spek
Voorzitter NVOG

18-3-2015

Samenwerking

- Andere koepel KNVG
- Vroeger CSO (Unie KBO, PCOB en NOOM)
- Samenwerking deskundigen/commissies
- Verschillen in cultuur en managementstijl
- NVOG: politiek onafhankelijk
- Vanuit eigen kracht de breedte in

18-3-2015

Activiteiten

▸ Pensioenen

december 2013: opbouw/Witteveenkader

december 2014: nieuwe FTK

nu: inbreng pensioendialoog

18-3-2015

Inkomen/Koopkracht

- Hoeveel hebben ouderen nodig?
- AOW
- Don/Dijkhuizen
- Kostenontwikkeling zorg
- Invloed belastingwetgeving (ouderenkorting/vermogen)
- Vergeet indexering

18-3-2015

Zorg/welzijn/wonen

- Te snelle invoering wel noodzakelijke veranderingen
- Te grote macht zorgverzekeraars en leveranciers
- Gezondheidszorg
- WLZ Verpleeghuizen (vroeger verzamelnaam AWBZ)
- Zorg thuis: WMO (koppeling welzijn), huishoudelijke hulp en ondersteuning
- Zorg thuis: Verzekeraars
- Slimme oplossingen nodig

18-3-2015

Nieuw is nodig

- Oude systeem te gevoelig (geen zekerheden/kortingen)
- Nauwelijks indexering en opbouw. Met nFTK helemaal dicht
- Discrepantie tussen premie (o.b.v. rendement) en verplichting (rente)
- Wel enorme vermogensgroei versus dekkinggraad
- Vooral gepensioneerden de dupe, jongeren voorlopig geen voordeel
- Rente zal laag blijven (?)
- Wereld verandert/flexibiliteit/individualisme
- Veel te ingewikkeld

18-3-2015

Inbreng pensioendialoog
AOW plus aanvullend pensioen tot ???

- Prudent.. Je moet het kunnen waarmaken.
- Loslaten zekerheid
- Scheelt buffervorming en toezicht
- Beoogd pensioen (bijvoorbeeld 3% rendement)
- Mogelijk te realiseren pensioen (afhankelijk rendement)
- Individueel potje, collectief beleggen, verplichte regeling (zzp-ers)

18-3-2015

Inbreng pensioendialoog
AOW plus aanvullend pensioen tot ???

- Delen langlevens risico
- Premie arbeidsvoorwaardenoverleg
- Derde pijler mogelijk
- Transitie via overdracht
- Redelijk eenvoudig en goed te communiceren
- Hoe krijg je dit tussen de oren van stakeholders?

18-3-2015

Nederlandse Vereniging van
Organisaties van Gepensioneerden

Chronologisch overzicht activiteiten NVOG 2014

Datum:	Gebeurtenis:
7 januari	CSO stuurt brief aan Tweede Kamer inzake wetsvoorstel WWB
20 januari	CSO stuurt brief aan Tweede Kamer inzake koopkrachteffecten (afschaffing Wtcg en compensatie CER)
29 januari	in NVOG nieuwsbrief oproep deelname aan ledenraadpleging
januari	Jos Berkemeijer wordt geïnterviewd door PBM (Pensioen Bestuur & Management)
11 februari	NVOG nieuwsbrief met brochure "doet u mee?" (oproep vrijwilligers)
februari	CSO stuurt vaste T.K. commissie financiën brief inzake verdergaande digitalisering betalingsverkeer
3 maart	extra NVOG nieuwsbrief met informatie over voortgang samenwerkings- activiteiten met andere ouderenorganisaties (KNVH en CSO)
5 maart	NVOG nieuwsbrief aan LO's met aanbod tot deelname opleidingstraject Gepensioneerden SPO (Stichting Pensioen Opleidingen)
5 maart	informatiemiddag voor lidorganisaties over lopende activiteiten van NVOG (pensioenen en zorg)
13 maart	KNVG en NVOG organiseren Symposium bij ABN-AMRO Bank Amsterdam

20 + 25 maart	Workshop ontwikkeling dekkingsgraden van werkgroep J & I
23 maart	brief CSO aan Kamercommissie SZW over koopkracht
maart	interview in Het Financieele Dagblad met Jos Berkemeijer over pensioenen
maart	interview in Het Financieele Dagblad met Jaap van der Spek over pensioenen
maart	NVOG presenteert Profielschets voor Leden Verantwoordingsorganen i.h.k.v. de invoering wet versterking bestuur pensioenfondsen
maart	gezamenlijke brief ouderen- en patiëntenorganisaties aan ministerie VWS over de WMO
maart	start opinierubriek op besloten gedeelte NVOG website
4 april	CSO brandbrief aan Tweede Kamer n.a.v. Hervormingen Langdurige Zorg
20 mei	CSO brief aan Eerste Kamer m.b.t. koopkracht
28 mei	Algemene Ledenvergadering te Utrecht
24 juni	aanbieding petitie "Mantelzorgboete NEE" aan Eerste Kamer (met o.a. Maarten Maas)
30 juni	Workshop Doelbewust Communiceren op kantoor NVOG
juni	Koopkracht: Lobby succesvol afgerond
juli	vakantiemaand
14 augustus	CSO/NVOG/KNVG vragenlijst gestuurd aan Tweede Kamer inzake nieuw FTK
15 augustus	LO Nieuwsbrief met aankondiging voorlichtingsbijeenkomsten "Zorg Verandert" van VWS met link naar aanmeldings/intekenformulier
16 augustus	Eerste voorlichtingsbulletin "Wijzigingen in de Langdurige Zorg" van de Commissie ZWW verschijnt in de nieuwsbrief
25 augustus	CSO aanbevelingsbrief + standpunt inzake nFTK naar Tweede Kamer + persbericht uitgegeven
2 september	Jaap van der Spek bij hoorzitting TK commissie SZW over nFTK

4 september	CSO persbericht "Ouderen pisaal overheid" over uitleggen nieuwe bezuinigingsmaatregelen die ouderen extra hard gaan treffen
5 september	NVOG/KNVG/CSO leveren discussienota t.b.v. de BMD (NFTK) met als titel "Naar een nastrevenswaardig pensioen"
16 september	CSO persbericht "Ouderen kind van de rekening" (Prinsjesdag)
22 september	Voorlichtingsmiddag over nFTK + zorg en welzijn + Koopkracht (Prinsjesdag) in Culemborg
26 september	Tweede voorlichtingsbulletin "Wijzigingen in de Langdurige Zorg" van de Commissie ZWW verschijnt in de nieuwsbrief
10 oktober	CSO/NVOG/KNVG brief aan stas Klijnsma inzake Nftk
13 oktober	manifestatie nFTK op Het Plein in Den Haag met FNV en CNV. Jaap van der Spek spreekt namens CSO
20 + 27 oktober	Cursus Lezen Jaarverslagen Pensioenfondsen door werkgroep J & I op kantoor NVOG
24 oktober	Derde voorlichtingsbulletin "Wijzigingen in de Langdurige Zorg" van de Commissie ZWW verschijnt in de nieuwsbrief
26 oktober	CSO/NVOG/KNVG brief aan Eerste Kamer over wetsvoorstel nFTK
30 oktober	Oproep in LO nieuwsbrief tot het zenden van persoonlijke protestbrief aan Vaste EK commissie voor SZW
31 oktober	Discussieochtend Pensioenen (nFTK), Discussiemiddag Koopkracht, Vermogen en Fiscaliteit in Culemborg
3 november	Brief aan EK inzake nFTK (aansluitend op brief van 26 oktober)
4 november	CSO brief aan vaste TK commissie financiën als reactie op belastingplan 2015
20 november	CSO actie "STOP de Stapeling!!" (op basis van o a de Stapelingsmonitor van SZW)
23 november	CSO/NVOG/KNVG brief aan de fractieleden Eerste Kamer over nFTK CSO/NVOG/KNVG brief aan vaste TK commissie SZW over nFTK CSO/NVOG/KNVG vragenlijst van 14.08.2014 nu ook aan EK gestuurd
25 november	NVOG steunt Actie van FNV en gepensioneerden Z&W BPP in Zeist tegen nFTK
26 november	Algemene Ledenvergadering te Arnhem

- 30 november CSO stuurt brief aan vaste comm. financiën EK n.a.v. belastingplan 2015
- november Maarten Maas van werkgroep koopkracht reageert (op persoonlijke titel) op artikel in het NRC
- 2 december 's ochtends vroeg op Radio 1 tel interview met Jaap van der Spek over nFTK
's middags bijeenkomst Nieuwe Kerk Den Haag (org FNV) en wandelmars naar Binnenhof alwaar overhandiging petitie inzake nFTK aan EK leden
- 3 december In een LO Nieuwsbrief oproep versterking commissie Koopkracht
- 12 december Vierde en laatste voorlichtingsbulletin "Wijzigingen in de Langdurige Zorg" van de commissie ZWW verschijnt in een nieuwsbrief
- 15 december interview met Jaap van de Spek over het nFTK in TV uitzending Nieuwsuur
- 15 en 16 december Jaap van der Spek 's avonds en 's nachts aanwezig op publieke tribune bij behandeling wetsvoorstel nFTK door Eerste Kamer. Stuurt regelmatig twitter berichten over de gang van zaken.
- 17 december Publicatie CSO/NVOG/KNVG persbericht "Perspectief ouderen en werkenden verdamp't" n a v besluit EK om voorstel nFTK te accepteren